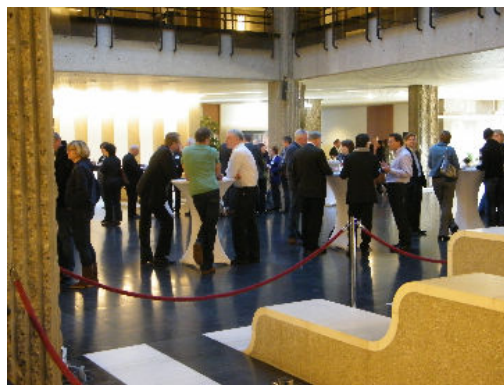

Regiobijeenkomsten gemeentefinanciën en verantwoording SiSa

Honderden gemeente- en provincieambtenaren, medewerkers van gemeenschappelijke regelingen, accountants en overige geïnteresseerden uit het hele land hebben deelgenomen aan één van de door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) georganiseerde regiobijeenkomsten. De bijeenkomsten vonden plaats in de gemeentehuizen van Deventer en Tilburg en de provinciehuizen in Utrecht, Den Haag, Leeuwarden en Haarlem. Veel dank daarbij voor de goede zorgen van deze gemeenten en provincies!

Op de bijeenkomsten heerste een goede sfeer, waarbij op een constructieve manier informatie is gedeeld en ruimte was voor vragen, meningen en suggesties. Daarbij was het een goed moment voor alle betrokken partijen om elkaar weer eens te ontmoeten en inzicht te krijgen in elkaars ervaringen. De belangstelling voor de bijeenkomsten was zo groot dat de laatste bijeenkomst in Tilburg zelfs twee keer is gehouden, om alle belangstellenden te kunnen ontvangen. De bijeenkomsten bestonden uit een plenair deel, gevolgd door een tweetal workshops.

De meest gestelde vragen op deze dagen zijn verzameld en met antwoorden gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl/sisa. Hierin zijn tevens de antwoorden opgenomen van vragen waarop tijdens de bijeenkomsten niet direct een antwoord kon worden gegeven. Ook de presentaties van deze dagen zijn beschikbaar via deze website. Als bezoekers van de overhedendagen bepaalde informatie missen, kunnen zij contact opnemen met postbusibi@minbzk.nl.

Het plenaire deel

Tijdens het plenaire deel van de dag zijn de belangrijkste wijzingen uit het regeerakkoord toegelicht: de decentralisatie van taken en de financiële ombuigingen. De vijf domeinen waarop de decentralisaties betrekking hebben, kwamen aan de orde; werk, zorg, jeugdzorg, ruimte en water. Tevens is een overzicht gegeven van de financiële ombuigingen van de ongeveer 4 miljard euro, zoals die in het regeerakkoord voor de gemeenten terug te vinden zijn. Tot slot stond de vermindering van interbestuurlijke lasten centraal. Hierin zijn ondermeer SiSa en Iv3 aan de orde geweest.

Een ander belangrijk onderwerp tijdens het plenaire gedeelte was het onderzoek naar de verdeling van het gemeentefonds. Het Rijk beziet jaarlijks of de verdeling en omvang van de clusters in het gemeentefonds een vergelijkbaar beeld laat zien met de ontwikkeling van de inkomsten en uitgaven van gemeenten. Het onderzoek is bekend onder de naam Periodiek onderhoud gemeentefonds (POR). Dit jaar is er sprake van een verdiepend onderzoek naar alle clusters, omdat de afgelopen jaren op vrijwel alle clusters sprake was van een aanzienlijk verschil tussen feitelijke uitgaven/inkomsten van gemeenten en het bij de verdeling door het Rijk veronderstelde uitgavenniveau.

Dit verdiepend onderzoek vanaf eind 2010 tot begin 2012 bestaat uit twee fasen. De eerste fase betreft de analyse van de uitgaven per cluster, en is naar verwachting voor de zomer van dit jaar afgerond. Deze analyse geeft inzicht bij welke clusters er daadwerkelijk een aanpassing van de verdeling noodzakelijk is en in welke richting dit zou moeten zijn. De tweede fase betreft het vormgeven van een concrete nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Meer informatie over het POR-onderzoek is bijgevoegd bij dit verslag.

Tijdens de regiobijeenkomsten is aangegeven dat gedurende de eerste fase de resultaten van de analyse worden gedeeld met de gemeenten. Het doel hiervan is om te toetsen of de gemeenten de resultaten delen of dat zij nog andere relevante aspecten voor de afwijkende omvang of verdeling zien. Het ministerie van BZK zal daarom – naar verwachting in juni – een nieuwe editie van de overhedendagen organiseren. Gemeenten zijn van harte welkom. U hoort hier te zijner tijd meer over, o.a. via de website www.rijksoverheid.nl en de nieuwsbrief IBI.

Workshop SiSa baten-lasten en SiSa algemeen

De bijeenkomsten hadden als primair doel de belangrijkste wijzigingen in SiSa toe te lichten. De eerste workshop stond in het teken van de verantwoording in SiSa op basis van het stelsel van baten-lasten. Tot nu toe moest er worden verantwoord op basis van het kasverplichtingenstelsel. Daardoor dienden medeoverheden extracomptabele administraties bij te houden. Door de wijziging daalt de verantwoording- en controlelast. Tijdens de workshops zijn de overgang naar baten-lasten, het daarbij behorende uniforme bestedingsbegrip en de overgangsindicatoren toegelicht.

Tijdens het tweede gedeelte van de workshop was er ruimte voor vragen, suggesties en discussie over de overgang en SiSa in het algemeen. Bij vrijwel alle bijeenkomsten werd er door de deelnemers aandacht gevraagd voor de kruisjeslijsten, de herziene aanleveringen, de SiSa-bijlage en de accountantscontrole. Het was goed om van elkaar te horen hoe de ervaringen zijn en waar de knelpunten van SiSa zitten. De suggesties om het SiSa proces beter te stroomlijnen waren zeer welkom.

In de sessie is vooral aandacht gevraagd voor uniforme momenten voor herziene aanleveringen en eerder inzicht in de kruisjeslijst. Het ministerie van BZK zal met de vakdepartementen bezien hoe het proces rond de kruisjeslijsten en de herziene aanlevering kan worden verbeterd. Tevens zal een klankbordgroep worden ingesteld, zodat ervaringen uit het veld en terugkoppeling daarop kunnen worden meegenomen. Ook de door gemeenten gesignaleerde aanscherping van accountantscontroles door de externe accountantskantoren krijgt van het ministerie extra aandacht en zal met de beroepsgroep worden besproken. Voor wat betreft de SiSa-bijlage van de jaarstukken is benadrukt dat medeoverheden – binnen de kaders van het BBV – bevoegd zijn hun jaarstukken naar eigen inzicht vorm te geven.

Dit kan bijvoorbeeld door de SiSa-bijlage om te zetten in een ander bestandsformat dat makkelijker te integreren is in de jaarstukken of om de toelichting op de jaarrekening in een aparte bijlage op te nemen. De inhoudelijke gegevens (de cijfers per verantwoorde specifieke uitkering) moeten echter overeenkomen met de Excel-bijlage. Verder moet helder zijn dat de aparte bijlage een toelichting op de jaarrekening is.

Workshop SiSa tussen medeoverheden voor SZW regelingen

Gemeenschappelijke regelingen hebben de verplichting om vanaf 2010 de verantwoording over de uitvoering van de Wsw, de gebundelde uitkeringen, Bbz2004 en het Participatiebudget via SiSa aan te leveren. In de tweede workshop is vooral stilgestaan bij de bijbehorende wijzigingen in de SiSa-bijlage 2010. De meeste gestelde vraag was: 'Wie verantwoordt wat en waar in de SiSa-bijlage?' Hiervoor is eerst de reikwijdte afgebakend: SiSa tussen medeoverheden geldt alleen voor de verantwoording van openbare lichamen, die zijn ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, aan gemeenten voor wie zij de hiervoor genoemde regelingen (deels) hebben uitgevoerd. In alle andere situaties (bijv. eigen uitvoering door gemeenten of door andere gemeenten) verloopt de verantwoording van de uitvoerder aan de gemeente als voorheen buiten SiSa om.

Gemeenschappelijke regelingen maken voor de verantwoording via SiSa geen onderscheid tussen deelnemende gemeenten en buitengemeenten. Als aan een gemeenschappelijke regeling een regiefunctie is opgedragen, wordt dit niet doorvertaald in de verantwoording: elke gemeenschappelijke regeling verantwoordt zelf aan de gemeenten waarvoor zij de uitvoering heeft verricht. De verantwoording via SiSa wijzigt niets aan de afspraken over de uitvoering van de regelingen, noch aan de wijze van bekostigen. SiSa wijzigt wel het moment van verantwoorden: van snel na afloop van het jaar naar uiterlijk op 15 juli. Ook is een lastenverlichting dat de aparte verantwoordingen en accountantsverklaringen vervallen en de eigen jaarrekening volstaat.

Tot slot is met gemeenten stilgestaan bij de verantwoordingsmomenten naar het Rijk. Ingeval van uitvoering door gemeenschappelijke regelingen – waarvoor SiSa tussen medeoverheden geldt – verantwoorden gemeenten de betreffende specifieke uitkeringen van SZW een jaar later aan het Rijk (in SiSa t+1 i.p.v. in SiSa t). Vanuit de deelnemers is aangegeven dat zij graag zien dat SiSa tussen medeoverheden ook gaat gelden voor de situatie dat de uitvoering wordt verricht door een andere gemeente. Tevens is de suggestie gedaan om gemeenschappelijke regelingen rechtstreeks voor de gemeenten te laten verantwoorden aan het Rijk en om het 'Verslag over de uitvoering' te laten vervallen. Deze suggesties zijn door de ministeries van BZK en SZW ter overweging meegenomen voor de verdere ontwikkeling van SiSa.